український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 6 (20) * ЧЕРВЕНЬ 1994

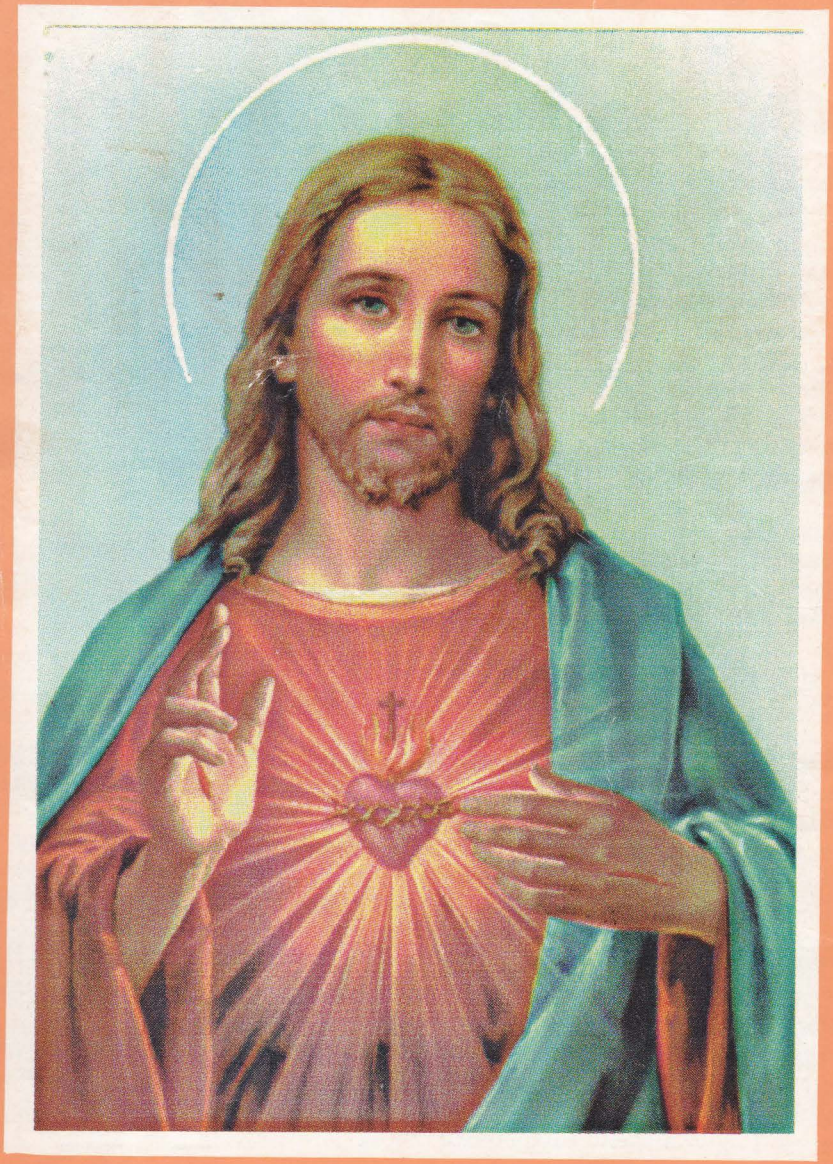

ВІТАЄМО
Блаженнішого Патріарха
МИРОСЛАВА ІВАНА ЛЮБАЧІВСЬКОГО
Главу і Батька Святої Помісної Української Католицької Церкви із 80-літтям

Блаженніший Мирослав Іван Любачівський народився 24 червня 1914 року в родині Євстахія й Анни з Олійників Любачівських у містечку Долина в Західній Україні.

З промови Блаженнішого Патріарха Кардинала МИРОСЛАВА ІВАНА ЛЮБАЧІВСЬКОГО на Папському Синоді 25 листопада 1985 р. у Ватикані:

Більше, ніж сто років тому папи Григорій XVI і Пій IX у роках 1843-1853 хотіли проголосити Український Патріархат, бо навіть тоді нашій Церкві загрожувало знищення з боку російської царської імперії. *Та здається, що Боже Провидіння запланувало залишити цю рішучу дію першому папі, що походить із слов'янського роду, щоб зробити це відзначення визнанням та ще й напередодні тисячорічного ювілею прийняття християнства в Україні за часів володіння св. Володимира Великого.* Хоч нашу Церкву жорстоко переслідувано, Бог допоміг нам остатись із Ним. як солідна східня і католицька спільнота - sui iuris - зі своїм синодальним управлінням у злуці з Петром.

Із цих причин я повторюю ось сьогодні прохання мого Попередника, в імені цілої нашої церковної спільноти, а саме, щоб Українській Католицькій Церкві визнано статус Патріархату, згідно з традицією Сходу та згідно з духовними потребами своїх вірних для сучасности і для майбутності.

Оце, Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірениях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ:

За духовість Серця Ісусового

Загальне: Що ж це таке, ота духовність? Це свого роду стиль поведінки в релігійнім відношенні до життя. Так маємо францисканську духовність, що полягає в особливій пошані до євангеличного убозтва. А східна духовність визначається лінією традиції перших проповідників християнства та пієтетом до передання.

Духовність Христа Чоловіколюбця зосереджується на безкорисній та

вельми інтенсивній любові Сина Божого до людей. Ця духовість має свій відповідник у людях - бути повністю безкорисливими у відношенні до Господа Ісуса та нічого йому не жаліти, а горіти повною відданістю службі Господеві Ісусові кожної хвилини і на кожнім кроці.

2. Чому ця духовність має стати центром виховання ієреїв, монашества і мирян? Відповімо коротко і виразно:

Священикам треба духовості Христового Серця, бо вони є другими Христами та сповняють Його функцію в Пресвятій Євхаристії і мають бути готові душу свою покласти за братів, як це зробив їх прототип - Христос!

Чернечий стан - це вузька дорога убозства, чистоти й послуху. Христос не мав де голови прихилити, хоча птахи та звірі мають свої гнізда і нори. Він був самою невинністю та досконалою чистотою під кожним оглядом, і до цього мають змагати ченці та черниці. Врешті, Христос став послушним до смерті і по смерті на хресті, це тим самим вказує посвятним межу їхнього віддання Богові, а ця межа, як каже св. Василій, - це межа послуху, це смерть!

Мирянам духовність Христового Серця тим повчальна і повна педагогічного чару, що Христос якнайточніше виконував свої станові обов'язки в Назареті та й жив взірцево понад міру у лоні Пресвятої Родини Йосипа і Марії!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ЗАСТУПНИК НА ЧЕРВЕНЬ СВ. ФІЛОСОФ ЮСТИН

СВЯТИЙ ФІЛОСОФ ЮСТИН (1.6.)

За походженням - грек, змалку мав велику охоту вивчати філософію. Перейшовши всі тодішні філософські системи, не міг у них знайти повної правди і тим самим - щастя. Випадково над морем таємничий старець скермовує увагу Юстина на християнське вчення. Лише християнська мудрість життя - це єдина, певна і корисна філософія.

Отак-то біля 130 року по Христі Юстин охрещується і стає апостолом правди. Він утримує погляд, що треба з християнським способом життя увійти між поган і їх з ним ознайомити. Тому апостолує словом і у філософській тозі проповідує християнське вчення. До того ж пише апологію чи оборону віри, інші твори. В них ясно викладає засади християнства та й форму християнського життя, прийняття святих тайн. Помер разом з іншими зі співом на устах та непохитною вірою, що отримає від Христа обіцяну нагороду. Юстин визначався тим, що з відповідною мірою голосив правди віри і помірковано відкидав помилки, признаючи дозу правди у противників. Заклав дві філософські школи в Римі, де гуртував християнських фолософів.

■ *Пасхальне послання Папи Івана ПавлаII*

СІМ'Я - ГОЛОВНЕ ДЖЕРЕЛО ЛЮДЯНОСТІ

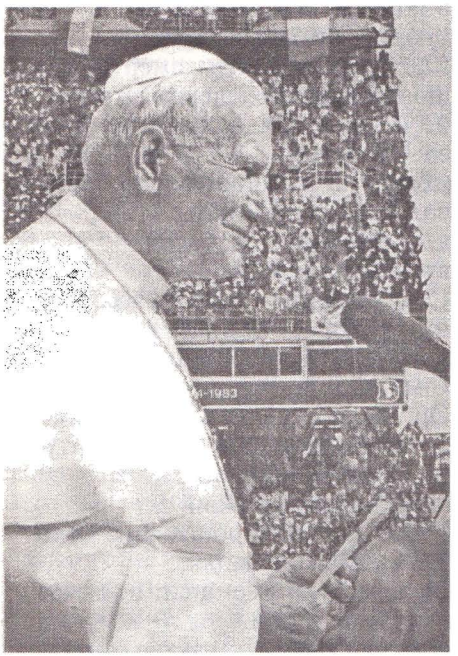

"Як Отець послав мене, так я посилаю вас".
У пасхальній світлиці Року Господнього 1994,
людська сім'я відкриває своє покликання:
вічне покликання, яке доручив Бог людині,
створивши чоловіком і жінкою.
Сказав Бог: "Так от полишить чоловік
свого батька і матір і пристане до своєї жінки,
і стануть вони одним тілом" (Б.2,24).
Сам Христос увіходить до світлиці,
в якій Він благав Отця,
щоб усі були одно:
"Як Ти, Отче, в мені, а я в тобі,
щоб і вони були в нас одно" (Ів. 17,21).
Молячись, отак, Ісус відкрив
перед людським умом недосяжні перспективи,
об'явив, що існує певна подібність
між єдністю Трьох Божих Осіб і єдністю дітей Божих,
об'єднаних істиною і любов'ю.
"А ця подібність виявляє, що людина,
яка є єдиним створінням,
яке Бог сотворив задля нього самого,
не може повністю знайти сама себе інакше,
як тільки щирою самопосвятою".
Покликанням сім'ї є відкрити,
разом з Христом цю істину про людину.
Покликанням сім'ї є втілювати
цю істину у живу дійсність єдиної
і неповторної людської спільноти,
яку складають батьки і діти,
спільноти любови, спільноти поколінь.
Наріжним каменем цієї спільноти
є воскреслий Христос.
Потрібно, щоб життя кожної сім'ї
"було поховане з Христом у Бозі" (Кол.3,3).
Потрібно, щоб через це
поховання, життя дозрівало на
славу воскресіння.
Родинам потрібно,
щоб ця могутність походила від
Бога, в іншому випадку вони не

можуть відповісти на своє покликання.
Ця Божа потужність необхідна, зокрема в наших часах, в яких різноманітні загрози загрожують сім'ї, самим основам її існування.
Тому людським сім'ям необхідне слово, яке промовив воскреслий Христос:
"Бадьортеся! Я бо подолав світ".
Отож, до великої сім'ї народів нехай дійде звіщення про Воскресіння, прорив світла і життя до кожного мешканця землі.
Брати й Сестри, послухайте це звістування!
Прийміть його до свого серця!
Коли Бог перемагає світ у Христі вмерлому і воскреслому, також людина може перемогти гріх та знищити його наслідки.
Людство потребує Христа:
Він є джерелом миру, і життя, яке не вмирає.
Нехай ота радісна новина пролунає, передусім, в Єрусалимі, як пролунала першого разу.
Нехай вона пролунає на Балканах і на Кавказі, в Африці і в Азії, серед усіх націй, де ще гримить зброя, де націоналізми викликають небезпечні форми злощасного екстремізму, у яких народності й соціяльні класи безупинно зударяються!
Нехай це звіщення про мир натхне тих, що у спільноті добробуту намагаються надати сенсу життю та організувати громадське співжиття на грунті вартостей, гідних людської особи та її трансцендентного покликання!
Нехай любов переможе ненависть!
Народи, пригнічені матеріяльними і моральними злиднями, прагнуть безпеки і миру.
Коли ж то люди, нарешті, зможуть жити як брати, солідарні між собою?
Цього дня радости і світла, в обличчі Життя, яке проривається в історію, відступить культура смерти, що принижує людську істоту, не шануючи більш немічні й слабші істоти та навіть, намагається позбавити сім'ї святої гідності, яка становить осередок суспільності й Церкви.
Стривожений такими загрозами, цими днями надішлю листа з нагоди Міжнародного Року Сім'ї, що його проголосила Організація Об'єднаних Націй, до керівників всіх держав світу, заявляючи щиру згоду католицької Церкви.
У цьому листі прошу, щоб були зроблені всі зусилля, щоб не були зменшені цінності людської особи, ані священний характер життя, ані здатність людини любити і жертвувати.
Сім'я залишається головним джерелом людяності:
Кожна держава зобов'язана захищати її як дорогоцінний скарб.
Цього пасхального ранку, як дуже би ми бажали, щоб кожний чоловік і кожна жінка прийняли світло Христове, яке розганяє темряву і започатковує перемогу життя над смертю!
Брати і Сестри всієї землі, благословіть з нами "цей день, що його створив Господь".

"МІЙ МИР ДАЮ ВАМ..."

(Ів 14, 27)

Коли серед різноманітних випробувань, труднощів чи небезпек підлягаєш поспіхові, занепокоєнню і стресам, тоді раниш Ісуса. Тоді береш всі трудні справи у власні руки і хочеш розв'язувати їх сам, одним словом. Числиш тільки на себе, і тоді немає вже місця для твоєї віри. Бо віра означає - опиратися на Ісуса, Його силу і Його безмежну любов. В тій хвилині, коли дозволяєш, щоб тобою заволодів неспокій, поспіх чи стрес, тоді відсуваєш Ісуса набік, так, начебто говориш Йому: "Тепер не можу покладатися на Тебе, я мушу сам взяти цю справу у свої руки".

Слід розрізняти дві сфери, які існують у людині: сфера психофізична і сфера духовна. Всі труднощі, поспіх, неспокій та стрес найперше огортають сферу психофізичну. Допоки це напруження, яке тебе схиляє до поспіху чи стурбованості залишається тільки у сфері психофізичній, - ти не раниш Ісуса. Коли ж дозволиш, щоб ця психічно важка ситуація і пов'язаний з нею неспокій чи поспіх заволоділи твоєю сферою духовною, твоїми думками, та твоєю волею, тоді можна говорити про невірність, чи про брак віри. Тут йдеться не про те, щоб усунути страх, поспіх чи неспокій зі сфери психофізичної, бо це часто неможливо, а про те, щоб у твоїй позиції, тобто у сфері духовній, яка цю позицію формує, не було паніки, щоб у ній панував спокій, який випливав би з віри. Бо чеснота мужності не полягає в тому, щоб не відчувати страху, чи неспокою, а у тому, щоб цьому страху не підлягати, щоб вірити, що ніколи ми не є самі, що постійно є коло нас Хтось, хто любить і від кого все залежить. У нас повинна бути непорушна віра в те, що Той, хто є спокоєм, радістю і воскресінням, є завжди з нами, особливо у хвилинах випробувань і терпіннях.

Динамізм віри і наша боротьба із різноманітними спокусами неспокою, стурбованості, поспіху чи стресу оцінюються теперішньою хвилиною і освяченням цієї хвилини як хвилини ласки. А це значить: повністю віддатися у руки Милосердному Провидінню і бути спокійними.

Тривожний твій неспокій стосовно минулого чи майбутнього - це теж випробування віри. Бог очікує, що ти все це спокійно і покірно покладеш у Його руки, щоб тим більше міг віддатися Йому і цілковито на нього покласти всю свою надію.

Сказав Христос до своїх учнів: "Мій мир даю вам. Не так, як світ дає, даю вам його. Хай не тривожиться серце ваше і не лякається!" (Ів. 14, 27).

Є два види миру і спокою: перший, який дає світ - людський мир і той, який дає Христос - Божий мир. Людський спокій і мир отримуємо від людей, він є випрошений і вижебраний. Бо, фактично, шукаючи такого людського миру, жебраємо. Ці вижебрані крихітки людського признання, похвали, компліментів чи розради є тим крихким фундаментом, на котрому намагаємось збудувати наш мир і спокій. І цей людський мир є нетривкий; вистачить якогось дрібного інциденту, підозрілого погляду, чи зневаги, як мир зараз зникає і щезає радість... Вже немає миру, залишаються тільки крихітки надії... Коли забракне нам цього людського спокою, тоді приходить страх, який поволі родить стурбованість і внутрішнє напруження. Ось такий ілюзорний мир дає світ.

Другий мир, той, який дає Христос, випливає з Його присутності і є Його великим даром. "Мир даю вам...", - каже Христос. Христос є джерелом цього миру, він сам є нашим спокоєм, даним нам через нашу віру. Бо прийняти через віру мир Христа - це значить прийняти Його Особу, навстіж відчинити двері нашого серця перед Ним.

о. Йосафат Глуховецький, ЧСВВ

Катехитичні години для дітей під час місій у Золочеві.

І ЗАПАНУЄ БІЛЬША ЛЮБОВ МІЖ ЛЮДЬМИ...

Велика таємниця, яку Христос відкрив Йоанові про силу Божого Слова, ось уже тисячоліття тривожить уми і душі людей.

Це Слово має надприродню силу творити, перемінювати, обновляти і зціляти людську душу.

Слово Боже, почуте з уст священика, проповідника, місіонаря, чи то у церкві, чи просто неба спонукує людину відсахнутися від старого життя, від справ буденних і подивитися в обличчя вічності. І тоді народжується нова людина, нова особистість, народжується християнин.

Місійні дні у Золочеві були часом духовної віднови і справжнього християнського єднання. Василіянська церква у ці дні стала центром притягання, святилищем, до якого була прикута вся увага і всі помисли сотень людей, які поспішали сюди за тим ,що у житті найважніше - Правдою Бога.

Змінилася настроєвість людей, їх внутрішній стан, відбулася переміна у їх душі, у ставленні, стосунках між людьми.

Кілька думок про місії у Золочеві.

Анна ПРОЦЬ, вчителька французької мови:

- Я такі місії відвідувала вперше і вони дійсно дуже багато дали для нашого міста. Перш за все тому, що зібрали багато молоді, і це нас дуже радує. Бо ми старші вже відходимо, а молодь іде будувати це наше суспільство. Місії, які проводить отець Теодозій - чудові науки, проповіді мали великий резонанс. Ми йому повинні вклонитися дуже низько за його роботу на Золочівщині. Він притягнув до віри всяких: і тих, що вірували трошки і тих, що не вірували взагалі, стільки молоді. Молоді хлопці біжать до церкви так, що направду мені аж дивно. Я маю одного, який займається в мене, йому ще лишається 10 хв. уроку, а він каже: "Я вже біжу, бо мені до церкви пізно буде".

Проповіді настільки блискучі і повчальні, що вони справді об'єднали народ, згуртували села. Люди з далеких сіл ночують тут, в Золочеві, тільки щоб потрапити на проповіді. Отець Ігумен гарно поєднував і науку про релігію і патріотизм. Дуже логічно і зв'язно, говорив про те, який то великий гріх, що ми обкрадаємо Україну, самі себе руйнуємо. Може держава робить гріх супроти народу, але і народ грішить супроти держави несправедливістю, захланністю, крадіжжю, як каже отець: "Я собі ніколи не подумав, що українець може красти, що українець може вбивати, робити

такі великі гріхи". Я так радію, що діти вже не такі як ми застрашені, що вони так пригорнулися до церкви, хочеться від радості плакати. Отці Василіяни дуже багато зробили для Золочівщини.

Євген ПРОЦЬ:

- Я пам'ятаю місії ще за Польщі, перша у моєму житті була в Хильчичах - 4 км від Золочева. Але такої науки, як тут, сьогодні у нашому храмі я не чув, і стільки народу я не бачив як на цій нашій золочівській місії. Це велике діло, що такі місії в Золочеві відбулися. Проповідник говорить науки у такий спосіб, що є зрозуміло для кожної маленької дитини. Він вміє викликати почуття гідності, якоїсь відповідальності: "Як може українець щось у когось вкрасти? Це недопустимо, який він тоді патріот?" Те, що зробив о. Теодозій дуже велика справа, велике діло для нашого Золочева, для цілого району і особливо для України, бо вона складається з малих клаптиків, вона починається з кожного села, із серця кожного українця. Він є великий патріот, великий проповідник, великий християнин. Це є велика людина. Такі проповідники трапляються раз на 100 років.

Атмосфера місій мала великий будуючий вплив на людей. У п'ятницю, коли встановляли хрест, було стільки дітей і молоді, що багато людей плакали. Ціла площа перед церквою повна дітей.

Світлина Йосипа МАРУХНЯКА

п. Оксана МИКИТИШИН:

- Ця місія багато дала. По-перше вона відроджує людей. Люди старші нагадали собі те, що вони перейшли колись. Я пам'ятаю як мої батьки говорили про місію, як виступав тут місіонер, ще перед війною. Сьогодні цей проповідник дуже гарно виступає, він збуджує людину. Здається, що він говорить до тебе особисто. Тому так багато дітей, молоді. І я думаю, що після цієї місії люди стануть кращі, багато зрозуміють і запанує більша любов між ними. Бо ми перейшли літа спустошення, знищення і не уявляли собі, що ця Правда Божа до нас повернеться.

- Чи в Золочеві за час цих місій змінилося відношення між людьми, атмосфера в самій природі, в самому повітрі Золочівщини?

- Так, дуже змінилося. Люди стали добріші, доброзичливіші. Йдемо вулицею і кожен говорить про те, що почуто на проповіді, люди тягнуться один до одного, щоб поділитися думками, церква притягує їх, вона стала центром життя Золочева. Про інше навіть немає розмов.

п. Ярослав:

- Місії зробили велику переміну людей. Багато навернулося до католицької церкви, дуже багато православних християн повернулись у нашу церкву. Я бачив тут у церкві багато інтелігенції, директорів підприємств, організацій учителів, інженерів. Всі дуже задоволені високим рівнем проповідей, тим, що знову повертається христова віра у наші споконвічні українські землі.

Юрій ГОГОР (14 років):

Мені дуже сподобались ці місії. Це був час, коли ми могли відновити свого релігійного духа, молитися за свою Україну і за прославу митрополита Андрея Шептицького. Я почав більше любити Бога і людей.

Олег ІВАНІЦЬКИЙ (12 р.):

Цей тиждень ми всі, мої ровесники, друзі ходили до причастія. Немає вже такої ворожнечі, ненависті.

- Як то є, коли Ви приймаєте св. Причастя, як Вам стає на душі?

- Дуже легко, з'являється глибша любов до Бога, до ближніх, і віднова духа - таке якесь внутрішнє піднесення. Спокій на душі і дуже хочеться увесь час перебувати у тому стані.

На світлині: Василіянська Церква у Золочеві під час святих місій.

СХІД УКРАЇНИ ГОРНЕТЬСЯ ДО ВАСИЛІЯН

Із розмови з ігуменом Золочівського монастиря о. Володимиром Пальчинським.

Одного нашого хлопця в Армії офіцер викликав до себе і питає чи він молиться Богові. - "Так, - відповідає той, - молюся". І тоді офіцер каже: "Ваша віра є сильна тим, що вона вірить у загробове життя". І це є правда. Ніщо не може знищити християнства, бо людина хоче жити. Людина прагне вічності. Якби Христос не воскрес, марна б була наша віра. Воскресіння Ісуса Христа є доказом, що існує позаземне життя. Тому сьогодні так людно на цих місцях, народ залишив всяку роботу, всі інші справи і біжить до церкви, захоплений проповідями і черпає ту духовну силу. І не тільки наші вірні греко-католики, але багато людей православної віри приходить послухати наук. Люди жертвують багато на церкву і монастир, який тут відбудовуємо і плануємо вже з наступного року відкрити Духовну семінарію. Люди біжать до монастиря, бо бачать жертвенність з боку наших священиків. Знаєте, монах-священик, який нічого не має свого власного, не має родини, не шукає за матеріальним, а відданий церкві і людям, користується великим авторитетом. Люди горнуться до нашої церкви.

Ми вже тричі приймали дітей із Дніпропетровська - 75 дітей. Вони тут давали чудові концерти. А ми їздимо до них на катехізацію, зокрема о. Августин з сестрами. Тепер я готуюсь туди поїхати. Цікаво те, що студенти ходять і шукають наших священиків-монахів. Там вчиться багато нашої молоді і вона хоче мати де піти на Службу Божу. Схід горнеться до Василіян. І я хочу, щоб сюди, у Золочів призначили нового ігумена, а я поїду на Схід.

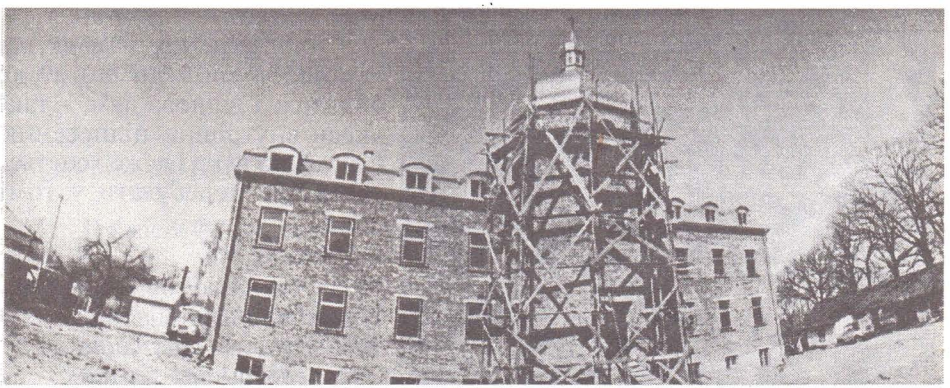

На світлині: Нова будівля Духовної семінарії у Золочівському монастирі.

о. Теодозій ЯНКІВ

«Є ОДИН БОГ»

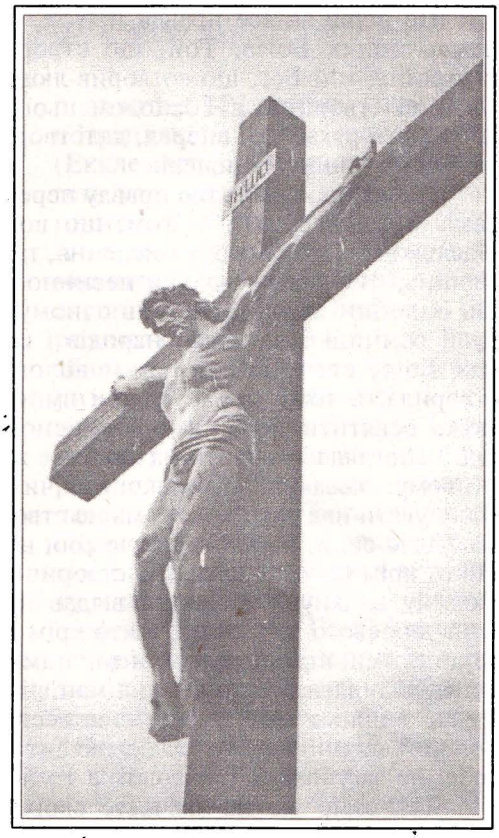

Читаємо в книзі буття: "Все, що Бог створив було гарне і досконале". Людина, отже, створена на його образ і подобу була досконалою у цілому своєму єстві, а у своїй поведінці тісно пов'язана з Творцем. Первородний гріх і його наслідки, які ми сьогодні відчуваємо, цю гармонію зруйнували і продовжують нищити красу божого образу, божого життя в людині. Цей гріх відтягає людину від її Творця, нищить єдність між нею і її Господом, між людиною і людиною, не дозволяючи бути досконалим.

Як визволитися з пут цього гріха, оздоровити свою душу, наповнити її божою ласкою, тою надприродною силою, яка здібна вчинити наше життя праведним і святим?

В часі цих святих місій будемо розважати про головні, найосновніші речі - десять Божих заповідей - тих законів, які від початку існування людства Бог сам написав Мойсеєві на кам'яних скрижалях, а сьогодні проповідує нам через свою Церкву і які для людини є основою її існування, тими дороговказами, якими людина має керуватися на шляху до вічної батьківщини.

Ми є людьми в дорозі. Тими, що безнастанно мандрують. Коли Ви вийдете на вулицю, майдан, чи проспект у великому місті, зауважите одне: кожен кудись прямує. Кожному бракує часу і він намагається пройти цей свій шлях якнайшвидше. Людина в дорозі. Людина, яка вийшла від свого Творця, назад до нього має повернутися. Ця її життєва дорога тут, на землі складається з тисяч, а може й мільйонів різних шматків, які випростовуються в одну, творять один шлях, шлях до Господа. Тому як же ж потрібно законів, тих божих знаків, щоби на тих різних малих шляхах, доріжках, стежинах того земного життя ми не заблудили. Бо скільки в історії було народів і цивілізацій, які заблудилися на тих земних шляхах, зайшли у темряву і розсіяння, а сьогодні від них і сліду не залишилося. Були великі народи, могутні імперії, могутні володарі, що

сотрясали цілим світом, але не мали вони божих законів і відійшла їх сила, а разом з нею усе те, що вони впродовж свого життя пробували створити. Нічого не залишилося, бо забули вони Закон Божий.

Чим для нас сьогодні є той Божий Закон?

Це перш за все правда про те, що на світі є Бог, що Бог є один і немає інших Богів. Той, що створив всесвіт і космос і усяке живе створіння, той Бог, що сотворив людину в її досконалості, піднісши над усі інші створіння є Господом цього світу. І те, що цей світ сьогодні існує, далі рухається вперед, далі твориться у всій своїй багатоманітності, діється завдяки Господеві.

Наука пробувала цю правду перекреслити, стверджуючи, що людина сама може керувати світом, що вона у ньому є паном і володарем. Наслідки такого способу мислення, такого вчення жахливі: скільки жертв, терпінь, нещасть, скільки невинно убієнних, скільки відібрано життів, що їх донині покутують не в одному народі, скільки зла закорінилося в душі одиниці і людства, народів і спільнот. Людина хотіла піднестися над Бога, стати самовільним володарем свого життя, якого сама не створила, а тому немає сили і вміння самостійно ним покерувати, не може освятити його сама без тісної співпраці зі своїм Творцем. Бог, який споглядає з висоти на людське життя, не один раз досвідчав людину у цьому, бажаючи її переконати чи навіть навчити, що не може вона запанувати над тим, чого сама не створила, даремно втрачає час, даремно докладає сили, даремно кличе собі на підмогу різних божків та кумирів. Ніхто крім Одного Бога, що створив цей цілий прекрасний світ, виліпив людину, вдихнув у неї життя, віддав їй у власність землю і все, що потребує вона для свого існування, ніхто крім Нього не може попровадити її тими тернистими, втаємниченими дорогами життя. Попровадити так, щоб вона не заблудилася, не зайшла на манівці, не знищила власної душі, а разом з нею і цілого світу. Бог хоче вести нас по цьому житті так само як кожний добрий батько веде свою дитину, щоб вона не впала, не поранила себе, не загубилася у натовпі, а то й зовсім не втратила свого життя.

Так само як ви навчаєте своїх дітей тим законам, які існують у суспільстві, тим правилам поведінки у державі, яку ви творите, так само Бог дав нам закони, за якими мусимо жити у світі, який він створив, Він, а не ми. І щоб вижити, мусимо тих законів триматися. Коли людина не дотримує законів, що заведені у державі, держава замикає таку людину до темниці. Коли ж не будемо дотримуватися законів, якими Бог керує світ, якими він цей світ створив, і продовжує творити, потрапимо до вселенської темниці. Компромісу тут немає.

(Закінчення в наступному номері).

■ Бог бажає переконати людину, що не може вона самовільно запанувати над своїм життям, якого сама не створила: даремно втрачає час, даремно докладає сили, даремно кличе собі на підмогу різних божків та кумирів.

"Vanitas vanitatum et omnia vanitas..."

ДЛЯ ЧОГО Я ЖИВУ?

(Продовження. Поч. у № 5)

Пригадую собі скупу інформацію з історії про хрещення України 988 року. Колись у школі мені постійно вбивали в голову, що це була лише політична акція Руси-України з метою укладення вигідного союзу із Візантією. Зрештою, і нашим, колись забороненим, історикам Грушевському чи Крип'якевичу та думка теж була не чужа. А чи політичні обставини не були часом лише тим легким поштовхом до того, що давно відчувало серце? Чи не стоїть за тим усім могутня трансцедентна Сила.

Про що ви думали тоді св. Володимире і св. Ольго, що відчувало ваше серце? Тож і я ніби хрещений. Який зв'язок має моє хрещення з хрещенням 988 року? Чи моє хрещення було формальною традиційною обрядовістю, як схильна думати про нього переважна більшість? Чи не закладений у тому якийсь таємний містичний зміст, діяння якоїсь невідомої мені надприродної Сили? Може, та Сила в мені є, але я просто її не усвідомлюю? Колись я брав у руки Біблію і намагався навіть щось читати, але відразу залишив, бо нічого не зрозумів. А, може, варта ще раз спробувати? Дивна річ. Серце вже не мовчить! На роботі в однієї жінки зауважую Біблію і прошу дати мені подивитись. Відкриваю навмання і потрапляю на книгу Проповідника (Екклезіаста). "Марнота марнот - геть усе марнота ...Усе марнота і гонитва за вітром..." (Проп. 1;1,15) А серце не холодне і зовсім не мовчить. "Усьому час-пора, і на все слушна хвилина під небом... Час розкидати каміння і час його збирати, час обіймати і час обіймів уникати. Час любити і час ненавидіти". (Проп. 3;1,5,8) Серце підказує, що минув мій час розкидання себе самого, а настав час впасти в обійми Бога і віддатися справжній любові. Серце вже не мовчить, а говорить, що я знайшов ту книгу таємних знань - Біблію, знайшов її автора - Бога. Але серце не мовчить, а каже, що не я, а Бог знайшов мене, бо знав про мене навіть ще перед моїм зачаттям: "Перш, ніж Я уклав тебе в утробі, Я знав тебе..." (Єремія 1;5)

Він перший вибрав мене: "Не ви мене вибрали, а Я вас вибрав і призначив..." (Йоан 15;16)

Він перший мене вибрав, бо перший мене полюбив: "Любов же полягає не в тому, що ми полюбили Бога, а що він полюбив нас..." (Йоан 4;10)

Але чим я заслужив на таку любов? Що в мені таке є надзвичайне? Може, тіло? Та воно кволе, немічне, його легко можна пошкодити, бо воно з глини

■ ***Бо яка користь людині здобути світ увесь, а душу свою занапастити?***

походить.

Серце не мовчить, погоджується з тим, але каже, що у тому глиняному глечику, у моєму тілі є скарб: "А маємо цей скарб у глиняних посудинах..." (II Кор. 4;7)

. Який скарб, що за скарб? В яку ціну його можна оцінити?

Серце не мовчить, а говорить, що цілий світ не має жодної вартості перед тим скарбом: "Бо яка користь людині здобути світ увесь, а занапастити свою душу? Що-бо людина може дати взамін за власну душу?" (Мар. 8;36-37)

Моєму подивові немає меж! Що ж у тій душі є такого надзвичайного!? Серце несподівано вибухає яскравим полум'ям: "Хіба не знаєте, що ви - храм Божий, і що Дух Божий у вас перебуває?" (I Кор. 3;16) "Ми-бо храм Бога живого..." (II Кор. 6;16)

То ж хто я такий і ким для мене є Ти, Боже!? Полум'я мого серця сягає аж до неба: "Я буду вам Отцем, ви ж будете мені синами та дочками - каже Господь Вседержитель" (II Кор. 6;18) "Дивіться, яку велику любов дарував нам Отець, щоб ми дітьми Божими звалися. Ми і є ними. Любі! Ми тепер - діти Божі, і ще не виявилося, чим будемо. Та знаємо, що коли виявиться, ми будемо до нього подібні, бо ми побачимо його, як є"(I Йоан 3; 1-2).

Але я ще наразі тут, і якою дорогою маю йти, аби справді остаточно могти втішатися тим видінням? Блиснуло тихе Світло і Христос тихенько сказав у моєму серці: "Я - дорога, правда і життя! Ніхто не приходить до Отця, як тільки через мене" (Йоан 14;6)

Чому? "Бо в ньому (Христі) він нас вибрав перед заснуванням світу, щоб ми були святі й бездоганні перед ним у любові. Він призначив нас наперед для себе на те, щоб ми стали його синами через Ісуса Христа, за рішенням своєї доброї волі, на хвалу слави своєї благодаті, якою він обдарував нас у любім своїм Сині. У ньому маємо відкуплення його кров'ю, відпущення гріхів, згідно з багатством його благодаті, що її вилляв на нас щедро, у своїй мудрості та розумі. Він дав нам пізнати тайну своєї волі, той задум доброзичливий і ухвалений у ньому (Христі), щоб, коли настане повнота часів, здійснити його - об'єднати все у Христі: небесне й земне". (Ефес. 1;1-10). "У ньому (Христі) бо враз з людською природою живе вся повнота Божества" (Кол. 2;9).

Що я мав би зробити на тій дорозі? Світло тихе мого серця знову засвітилось: "Не дивуйся, що я сказав тобі: Треба вам уродитися з висоти". (Йоан 3;7)

Як би то мало виглядати? Моє серце і Христос відповіли разом: "...вам треба позбутися, за вашим попереднім життям, старої людини, яку розтлівають звабливі пристрасті, а відновитись духом вашого ума й одягнутись у нову людину, створену на подобу Божу, у справедливості й у святості правди". (Ефес. 5;22-24), бо "Ті, що Ісусові Христові, розп'яли вони тіло з пожадливостями та похотями" (Гал. 5;24).

Поки я про це все роздумував,

■ Бо те, що одну мить триває, - наше легке горе - готує нам понад усяку міру вічну ваготу слави, нам, що дивимося не на видиме, а на невидиме. Видиме бо - дочасне, а невидиме - вічне".

моя мама стояла коло дзеркала і нарікала, що дуже скоро постарілася і що лице її вже не таке гладке, як колись у молодості. Але промінь радості знову зачепив моє серце: "...хоч наша зовнішня людина занепадає, однак наша внутрішня обновлюється день-у-день. Бо те, що одну мить триває, - наше легке горе - готує нам понад усяку міру вічну ваготу слави, нам, що дивимося не на видиме, а на невидиме. Видиме бо - дочасне, а невидиме - вічне". (II Кор. 4;17-18). Тож я одягнувся і пішов до церкви. А в церкві знову скоса на мене поглядали бабці і линув той самий розважливий спів. Але я був уже інший, бо "коли хтось у Христі, той - нове створіння. Старе минуло, настало нове". (II Кор. 5;17). Адже "Хто тіло моє їсть і кров мою п'є, той живе життям вічним, і я воскрешу його останнього дня. Бо тіло моє - їжа правдива, і кров моя - правдивий напій. Хто споживає тіло моє і кров мою п'є, той у мені перебуває, а я - в ньому", - каже Христос (Йоан 7;54-56) Вічність, Безмежність, Непізнаність - і все це в мені. Тож чи маю тепер я право питати себе: "Для чого я живу?.."

Л. Г.

ДІЙСНІСТЬ СВІДЧИТЬ

Проблеми молоді, того покоління, яке в найближчі роки будуватиме нашу державу, стають дедалі гострішими. Серед їх великої кількості найболючішою видається злочинність. Наркоманія, крадіжки, рекет - це далеко не весь перелік негативних явищ молодіжного середовища. Що дало поштовх до таких норм поведінки серед майбутньої української генерації? Звичайно, відсутність впливу Церкви на виховання молоді. Ще моє покоління не могло ходити щонеділі на св. Літургію, виникала навіть проблема освятити раз у рік Пасху .

Атеїстичний комуністичний режим відійшов. Сьогоднішня молодь має чудові можливості для свого духовного розвитку. Доля нашої Батьківщини і народу склалася так, що християнське і національне почуття є майже ідентичними. Але дійсність свідчить, що багато молодих людей не задумуються над проблемами релігії, віри в Бога. Дешева американська масова культура як от кінопродукція, література, музика, без будь-яких естетичних ідеалів, не кажучи вже про християнські, заважають молодим формувати ментально притаманний нашому народові християнський світогляд. В час кризової ситуації в усіх сферах нашого суспільства молоде покоління потребує моральної опори. Нею повинна бути віра в Бога, Його любов і милосердя. Але на наших теренах щораз більше з'являється різного роду сект. Юній душі важко зорієнтуватися серед чисельних християнських напрямів, важко усвідомлювати свою причетність до рідної Церкви.

Залучають молодь не тільки секти. Як приклад - історія з "Білим Братством" та його провідниками "Марією Деві Христос" та Іваном Свамі. Користуючись методом гіпнозу, "пророки кінця світу" створили чисельну молодіжну секту і показали своє справжнє лице у перлині української духовності - на Софіївському майдані. За свою "діяльність" відповідатимуть тепер перед законом.

Та не тільки феномени "Білого Братства" заважають стати молодим на

правильний шлях. Неодноразово піднімалося на сторінках греко-католицької преси питання про запровадження у школах дисциплін з основ християнської моралі. Ці прописні істини, здається, зрозумілі кожному. Нажаль , їх не усвідомлюють на міністерському рівні.

Якщо молодь не хоче йти до Церкви, нехай Церква піде до молоді. Як це зробити нехай подбають отці Церкви. Але не можемо залишити нашу молодь без духовного корму, без тої сили, що провадить до світла Правд Божих. Без цього нема нашої молоді. Без молоді немає нашого майбутнього.

Ігор СКЛЕНАР, студент.

ЧОМУ ЦЕРКВА МУСИТЬ БУТИ ОДНА?

Відправа під час місій у Золочеві

Христос прийшов на світ, як Новий Чоловік, Бого-Чоловік, "щоб зібрати розсипаних дітей Божих в єдино". Інакше неможливо уявити собі місію Божого Сина, який має статись Головою цілого людства, створити з цілого людства одну Родину!.. він справді стає "Головою тіла", яким є Церква. Від цієї єдності залежить вся

достовірність Євангелія, вся сила християнства, весь успіх голошення Євангелія, вся будучність цілого людства. Якщо "БОГ Є ЛЮБОВ", а любов це єдність, тоді як Церква, так ціле людство може знайти своє щастя лиш в стремлінні до єдності.

Доказом цього є те, що болючі роздори і всяка незгода між християнами це зіяюча рана, яка нікому не дає спокою.

Слова Христа: "Хай будуть всі одно. Як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, хай і вони у нас будуть одно - щоб світ повірив, що Ти мене післав" - говорять все. Бог-Батько всіх і для всіх і тому виключити когось з своєї любові, не признавати когось братом, не прощати, не молитись за його добро, не думати за його спасення так як за своє, значить не вірити у Бога-Батька для всіх, що хоче усім одинакового добра. Батько і напоминає, і карає, і стидить, і посилає важкі випробування ..але лиш з одною ціллю, щоб був "досконалий чоловік". Ми не тому маємо любити всіх людей, що вони святі і досконалі, але тому, що всі бідні, грішні, помиляються і всі потребують помочі. Хто відділяється від інших, бо він кращий, мудріший, ще і здалека не розуміє Христа і його місії, що "прийшов грішників спасти".

Прибічники розділу Церков найбільше використовують як аргумент що у Церкві були гріхи і недобрі люди. Найбільше того злого можна наговорити на Католицьку Церкву, бо вона найбільше пережила різних зударів з внутрішніми і зовнішніми ворогами. Поборюючи фальшиві ідеї науки, охоплюючи своїми місіями цілий світ, мусіла терпіти і поразки. Східня Православна Церква потерпіла найбільшу зовнішню поразку підпавши раз під володіння мусульманського світу (турки, татари, араби), а відтак від державних обіймів, які не давали їй свобідно розвиватись. Протестанти нанесли найбільші удари Христові й Церкві як Сходу, так і Заходу, але її відношення до загальної ідеї Церкви постійно змінюється в напрямку зближення принаймні у найголовнішому, що є в науці Церкви: Віра в Пресвяту Тройцю, в Божество Ісуса Христа, Вічне Життя і Божі заповіді.

І тому попри всі свої біди, і відчуженість від Бога широких верств народу, які поправді кажучи перестали практикувати духовне життя, кращі люди християнства розуміють вагу ЄДНОСТІ і всіма силами стараються підтримувати її. Про це говорить зустріч різних християнських віровизнань (з 97 країн), що відбулась напочатку цього року в Єрусалимі з представниками ізраїльської релігії.

Європа завжди стояла на переді самої християнізації світу, поширення культури, цивілізації і гуманних відносин між людьми. "І сьогодні душа Європи, - пише Папа Іван Павло II, - залишається єдиною". Крім спільного походження, вона живе спільними християнськими і людськими цінностями, - такими, як гідність чоловіка, глибоке відчуття справедливості і свободи, працьовитість, любов до родини, повага до життя, терпимість, стремління до співпраці і миру". Це Європі дало сили перемогти найбільших ворогів християнства, новочасних антихристиян у постаті Гітлера і Сталіна, і об'єднуючи європейські народи на основі рівноправності, прокладати дорогу відновленому християнству.

Питання часу: чи християн-

ство буде об'єднане у Єдину Вселенську Церкву на основі незаперечної традиції з перших християнських і апостольських часів, чи буде солідарне в єдиній вірі і любові? Стає ясно, що інша дорога неможлива. Християнство дало таке велике свідоцтво величі, краси і сили християнської науки, і всі його вороги потерпіли так постидні поразки, що майбутнє ясно стоїть під знаком слів Христа: "Збудую Церкву Мою і ворота пекла її непереможуть".

В об'єднанні Східної і Західної Церков величезну ролю зіграла Унія 1596 року, чотириста років якої увесь християнський світ святкуватиме в 1996 році. Подекуди чути такі слова: "Унія - це не шлях до з'єднинення Східної і Західної Церкви "бо замість Унії-союзу шукається нова форма з'єднинення - первісний стан християнства першого тисячоліття, коли Схід і Захід жив у єдності віри, кожний практикуючи свої окремішні традиції. Однак ясно, що без признання ЄДИНОГО ЦЕНТРУ ВСЬОГО ХРИСТИЯНСТВА неможливо обійтись. Вже ніхто не зможе з Євангелія викинути цих слів: "Ти Петро - скеля і на цій скелі збудую Церкву Мою... що Ти зв'яжеш на землі, це буде зв'язане і на небі... Паси вівці Мої, паси агнці Мої". Кожний мусить визнати, що якщо Христос - Бог, ці слова мусіли збутись. Проти цього ще можна боротись, як не можна заперечувати світло сонця. Історія і життя вже сказали і ще скажуть своє слово! А ми, що віримо в Христа, мусимо вірити і в Його Церкву. І як Він один, так і вона мусить бути ЄДИНА!

о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Тиждень у місті Івася Кунцевича

На ласкаві запросини Впр. о. Григорія Василя Бардака, ЧСВВ, душпастиря Волині, прибув я до Володимира Волинського дати св. місію. Остання ж василіянська місія була тут тому близько двісті років.

Основою громади є тут родина Мельників при Луцькій вулиці. У ній перебував у підпіллі понад 30 років о. Маркіян Когут та й сам владика Мирон Федорів ЧСВВ. Сьогодні у їхнім гостиннім домі перебуває о. душпастир Григорій, брат Нестор Микола Мандрик і кандидат до чину Олег Осіїк.

Програма місії займала ранню Св. літургію і ввечері молебень і хресну дорогу. При тім голошено місійні науки. Василіяни приміщуються в колишній німецький кірсі в центрі міста. Часи дня о. місіонар використав для добра многих душ. У технічному училищі мав доповідь про українську трійцю: Шевченка, Франка і Лесю Українку. Шевченко найбільш релігійний з усіх великих поетів світу. У Кобзарі згадує Бога та релігійні речі до півтора тисячі разів: Тим то і за часи воюючого атеїзму, хто уважно читав Кобзаря, той міг навчитися основних правд віри. Франко своїми незрівняними "Панськими жартами" дав шедевр світовій літературі

всепрощення ворогам. А Леся Українка половину своїх драм написала на біблійні сюжети. На Шевченківській академії мені довелося говорити про Шевченка в латинській Америці і підкреслити, що саме священики найбільше там його поширювали. Нині є 7 монументів Кобзареві в Аргентині, Бразилії та Парагваю... До тої школи мене запрошено ще раз і тоді я говорив про вплив релігії на збереження нашої етнічної субстанції в Бразилії та Аргентині.

Також довелося виступати на запрошення завідуючого районної аптеки п. Вячеслава Приступи, водночас голови церковної ради нашої церкви. Тема конференції була: вага релігії у суспільнім житті. Знову п-і Любомира Коломнець постаралася уможливити мені доступ до стоматологічної клініки. Тут присутні лікарі і медсестри почули доповідь: релігія як оздоровляючий чинник суспільства.

Запрошено мене до школи № 3, де директором є Валерій Іванович Мосіюк. Учні почули виклад на тему філософії релігії. Хто направду хоче бути релігійною особою, той перед усім мусить бути добре розвинутою людиною. Недаром накликує наш Тарас: "Схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде!" Коли людина належно уживає свого розуму та шукає правди і плекає волею добро, то знайде правдиву віру і добереться до Найвищого Добра - Господа Бога. У педагогічнім училищі запросили мене говорити на тему: роль релігії і школи в західній діяспорі. Слухачки почули цілий ряд доказів та фактів, що єдина правдива релігія і Церква піклується та намагається втримати українського релігійного духа в переселців та їх нащадків.

Була нагода перебувати на зборах спілки інтелігенції міста. Я сказав головне про Бога і про відповідальність перед Богом кожного українця, бо нема справжнього патріотизму без належної віри в Бога та приналежности до справжньої Христової громади. Наслідок з того був такий, що зараз же мене запрошено до міської ради її головою п. Гнатюком і там мав я конференцію про ролю релігії у поборюванні різних суспільних недоладок, як корупція, тощо.

У п'ятницю було приємно побувати у єдиній російськомовній школі міста. Учителька Туршук Катерина Романівна дуже прихильно поставилася до гостя з Бразилії та зібрала буквально усю школу та педагогів. Вони з великою увагою вислухали розповіді про наше поселення в Бразилії та Аргентині з відповідним релігійним підложжям. Священик не може говорити про звичайні речі без надання їм надприродної структури.

На закінчення місій загостив генерал Скипальський, шеф розвідки української армії, та пильно вислухав із своїм почотом науки. Вона була на тему нашого релігійного співжиття з іншими віровизнаннями. Теж заторкнено тему громадянських обов'язків у теперішній ситуації в Україні. У святій місії взяло участь до 70 осіб і вони належно скористали з того святого часу.

о. Василь Зінько, ЧСВВ

Євген ШИДЛОВСЬКИЙ

КАТЕДРА ПРАВДИ

■ ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Ось кілька моїх скромних думок до завдання українського християнського журналіста.

1. Вважаю, за думкою папів та учительського навчання Церкви, що журналістика - це передусім служба правді. Правда, - каже Христос, - тільки вона визволить нас. Ми це бачили останніми десятиліттями, яку-то шкоду та негожість принесла проповідь та ширення неправди і брехні.

Служити правді мусово за всяку ціну, бо інакше сама служба забруднюється та й тратить усякий зміст життєвості і діяльності.

Може, прийде такий закид: а, добре, часом буває невигідно служити правді, і її люди не бажають, та й правда в очі коле. То так, на перший погляд, і поверховно здається, ніколи жити правдою не шкодить і не приносить ні моральних, ні матеріальних аварій.

Кажуть, що нема питання, на яке не було б відповіді, як теж і нема журналістичної позиції, в якій би ми не могли послужити правді. Якраз тоді ми здобуваємо тривале довір'я та маємо многогранну користь для нас і для громади.

2. Журналіст - це не лише архітектор, формувач публічної думки, але й виховник мас та коваль, виробник духовної еліти нації та Церкви. Журналіст має набагато більше нагод поширювати правду та відкидати блуд, як навіть священик чи й інший релігійний активіст...

Журналістика - це не є свого роду кар'єра чи посада для хліба насущного, але це катедра правди і школа чесноти та характеру.

3. На жаль, християнське довкілля та українська громада чогось-то з різних причин не дооцінювала і нині ще не дооцінює ваги та вартості доброї журналістики. У тому часі противники правди і нашої життєвості вже давно зрозуміли, що можна вчинити усним і ще більше писаним словом. У таких "совєтів" та й нацистів була належно поставлена пропаганда. Згадаймо такого міністра пропаганди райху Геббельса та інших. І саме цього бракувало нашим бойовикам у час другої світової війни. Брак доброї пропаганди треба було заплатити матеріальними і ще більше моральними та фізичними витратами і бойовиків і цивільного населення. Хто пильно вчитується у новітню історію українського народу, той добре знає, якою важливою є ділянка пропаганди і поширення правди. Вважаймо, що пропаганда, - то не завжди, є тільки поширення брехні і дезінформація. Навпаки, це може бути дуже спасенна справа для добра людства! Ви самі це добре спостерігаєте. Є держава, але нема справжньої української преси та публіцистики.

В ЧОМУ СУТЬ РЕЛІГІЙНОЇ КРИЗИ НАШИХ ЧАСІВ?

Нині часто читаємо і чуємо галярмування, що от світ потрапив у кризу релігії, кризу духовного життя. Це правда, бо криза охопила не лише мирянські шари, але проникає сьогодні в самі круги духовенства. Ми це загалом спостерігаємо. І що ж тоді робити, де шукати причини в тім невідрадній явищі?

На це вже давно дав розв'язку святий отець Василій Великий. Він за часів свого життя "бачив, що самі зверхники Церкви так дуже між собою різнилися і наукою, і поглядами: вони були в такій суперечності з заповідями Господа нашого Ісуса Христа, так немилосердно розбивали Христове стадо, що як колись, при появі Аномїїв - сповнилося те слово: "З вас самих повстануть люди, що казатимуть розпусне так, що потягнуть за собою і учеників" (Діян. 20, 30)

І святий патріарх монахів дає на це дуже влучну розв'язку, заходить до самого осередку проблеми. Він дійшов, як пише в промові про Божий суд (Аскетичні твори, стор. 21) до того, що кожний хоче правити проти Господа, швидше, ніж, як піддаватися Господній владі. Далі читаємо: кожний нелад і розбрат і правління багатьох походить із браку управи одного, з анархії. І це слушно! Нинішня демократія вперлася до Церкви і робить величезні шкоди та руйнує не лише душі, але кожен почин оздоровити ці жалюгідні відносини.

Врешті, доказавши, що мусить бути одна влада, доводить, що людина повинна згадати, що колись доведеться відповідати за нелад і анархію. Вона ж не постає сама собою, але її творять люди, хрещені люди. Недарма сьогодні так замовчуються останні правди. Не звертається належної уваги на момент смерті, а тим більше хтось там буде згадувати за суд Божий. Це свого роду табу. Навмисне. До зануди, будуть вам товкти про солідарність, але вона до нічого не зобов'язує і мало обходять слова, що виходять так бездумно з уст.

Отож, добре є нам пригадати думки, що зібрав св. Василій у промові про Божий суд. Ми мусимо вернутися до послуху і слухати, а не дебатувати і вирішувати, чи треба нам слухати, чи ні. Свого часу в 1919 році до Галичини прийшла допомога зі сходу. Якийсь загін наддніпрянців. Команда дала наказ зайняти становище, а наші союзники з великої України почали робити мітинг: чи мають іти на фронт, чи, може, і не йти. Галицька команда зараз же їм "подякувала" за таку поміч і відіслала туди, звідки вони приїхали. Нині так теж діється: кожен хоче дебатувати речі, які не допускають до дискусії. Їх треба зробити для слави Божої і для добра своєї та інших душ. Отож, варта згадати слова і думки св. Василія. Має бути послух і то під санкцією Божого суду! А від нього навіть найбільш демократичний католик не втече!

Володар Буженко.

о. Іван МУЗИЧКА

ПЕРША ШКОЛА

Великий український педагог Костянтин Ушинський у своїй виховній системі спирається на чотирьох головних принципах: релігія, народність, наука і праця. В українському народі релігійність є глибоко пов'язана з народністю, а наука і праця з невідлучними прикметами молоді в Україні і поза нею. Глибока віра в Бога і висока мораль допоможе нашій молоді кувати тверді характери, потрібні до боротьби зі злом і ворогами України.

О. К.

Інша річ, яку обов'язково треба в родині плекати - це релігія. Родинна школа - то практика релігійного життя. Де ми навчились першої молитви, знаку Св. Христа, де нам показали перший раз ікону як символ всюдиприсутності Бога? В родині! Не в церкві, не в школі. Знову перевіримо, скільки релігійного життя практикується в родині, а скільки - в школі чи в церкві. В церкві - раз на тиждень (хай - півтора години!), в деяких державних школах - зовсім ні, в інших кілька хвилин денно у формі молитви перед і по навчанні. В родині таки практикується молитва у два найважливіші моменти дня - вранці і увечері, і то таки довше, як у школі. Коли в церкві і в школі релігію "вчать", в родині відбувається щось більше - в родині, і родинній школі релігію схоплюється, практикується, бачиться її в щоденному житті, як цінну вартість, як необхідність, як потребу для життя людини і її гідності.

Вичислімо все те, що в нашій християнській родині досі точно сповнялося. Діти приходять до звичайної школи з родинного виховання із умінням зробити знак Св. Хреста (перехреститись), знають молитву "Отче наш" і "Богородице Діво", які вивчили, повторюючи їх за мамою-татом кожного дня двічі чи більше. Навчити молитву і молитися - це перше завдання родини. Знання тексту молитви є важливе (Богові дякувати маємо вже в рідній мові в наших щоденних молитвах!), але куди важливіше є виховати звичку, практику, потребу й головне - замилування до молитви! Не йдеться про кількість молитов. Багато з них вивчить дитина пізніше, беручи постійну участь у рідних Богослуженнях. Дуже важливим є те, і то на ціле

життя, щоб дитина вивчила та засвоїла у своєму особистому житті потребу молитися, бачила молитву у щоденному житті родини. Мені здається, що цього духа молитви, як його називаємо, може дати лише родина. Всього не можна вивчити, це треба пережити змалечку в родинному колі.

Деякі батьки у знаменитий спосіб роблять для дітей молитву тягарем, наказним обов'язком. Діти повинні бачити, що батьки теж моляться, що вони молитву шанують, цінять і люблять. (Вже ніяк молитва не може бути карою для дитини!). Молитва має бути щасливою хвилиною в житті цілої родини. В наші часи, коли діти мають свої окремі спальні, є велика небезпека, що вже малим дітям лишається цей обов'язок для самостійного виконання, і вони його забувають, а потім від нього зовсім відвикають. Спільна родинна молитва може єдина цьому зарадити, а лагідна і спокійна пригадка дитині, що збирається іти спати, буде дуже корисною. В родині мусить практикуватись часта молитва, якщо хочемо бути справді релігійними людьми.

Коли є молитва, то з нею є пов'язані перші поняття про Бога! Всі розмови з дитиною в дошкільному віці (а вона поставить безліч питань!) про Бога зводяться до одної теми: все нам дав Бог: і дерева, й сонце, й воду і звірята, - все, все... Ми Його не бачимо, але Він нам усе дав. Про Нього нагадує нам ікона, перед якою молимось (тому не можна собі уявити української хати без ікони). Цей Бог дав нам усе, бо він нас любить, він наш Батько-Отець. Він хоче, щоб ми були добрі і любили Його. Ось майже вся "програма" родинного катехизму для батьків.

"Томо гоміні лупус ест!" (Латинська приказка)

ЛЮДСЬКІ СТОСУНКИ

«Людина людині вовком стає», - так казали стародавні римляни, і в тих словах - чимало правди. Знаємо дуже добре, що коли йдеться про якісь особисті інтереси, то буває так, що навіть свого власного батька чи матір продадуть. Про це можна чути між людьми, і то не раз.

Та кожний знає, що таке ставлення не може панувати між нами - розумними істотами. Навпаки, люди зі здоровим глуздом здавна шукають такої формули людського співжиття, щоб у різних ситуаціях залишитися людьми. Між тими формулами є так званий альтруїзм.

1. ЩО ТАКЕ АЛЬТРУЇЗМ?

Це така суспільна філософія чи свого роду система, яка походить від латинського слова альтер - другий, інший. Вона старається привести людей до того переконання, що не самі вони є на світі, але є коло них інші та, до тих інших ми маємо вміло пристосовуватися.

У самій своїй суті альтруїзм не можна назвати злим чи недоречним. Він будується на людській природі, бо навіть і звірі показують свого роду дружелюбність і об'єднуються у стаї, як вовки, або в череди чи табуни, як худоба чи коні. Вже сама природа навчає людину: щоб вона могла боронитися чи мати певні нагоди, треба гуртуватися разом, і тоді жодна небезпека для неї не буде страшною!

Хто ж то проповідує альтруїзм? Мусимо сказати, що його поширюють та пропагують люди. Можемо ствердити, що вони є наставлені до життя та людського побуту. Живемо в спільноті, то й на цю спільноту мусимо оглядатися та з нею числитися. Риси альтруїзму можемо легко знайти в громаді. Людина людини потребує та й бачить, що самій годі встояти серед життєвих буревіїв та пригод.

Однак самого альтруїзму не вистачає в наших земських обставинах. Не вистачає тому, що він не має вищої санкції. Тут грає роль тільки чисто людська вирахованість, та альтруїзмом ми часто прикриваємо власне самолюбство - егоїзм. Ми робимо добре іншим з тим розрахунком, щоб вони нам так робили, і нам в даний момент не шкодили і не псували інтересів, як-то кажуть.

Зокрема, альтруїзму, так мовити, голого не вистачає для нас,

християн. Ми маємо керуватися навчанням Господа нашого Ісуса Христа, а це навчання велить чинити іншим щось із вищих спонук. Ми маємо ставитися до других, до інших, як до самого Христа. Що ви зробили отим малим, то ви мені зробили - колись промовить до зібраного людства сам Божий Син - Суддя.

Тому отой голий альтруїзм залишиться все недостатнім і плитким напрямком у суспільному житті людини. Хто бажав би зупинитися тільки на альтруїзмі, той не був би задоволений і не мав би повної сатисфакції в людських стосунках. Теж не мав би могутнього поштовху чи спонуки зробити щось доброго іншим. Багато нагод він би прогавив і не використав як слід.

2. ХРИСТИЯНСЬКА ДРУЖЕЛЮБНІСТЬ

Христос прийшов на землю навчити людей усякої правди і правди між ними самими. У різних своїх зверненнях до слухачів Ісус виразно накреслює схему, за якою мають іти людські стосунки.

а) Коли ви хочете, щоб вам люди саме так робили, то ви наперед так чиніть їм. Значить, християнський альтруїзм має бути попереджувальний. Ми перші маємо ставити підвалини для доброго ставлення людей до нас. Коли ми самі легковажно чи й негідно ставимося до інших, то можемо, напевно, сподіватися такого самого гроша і від них. Це ми частенько на своїй власній шкурі відчули та пережили.

б) Служачи ближнім, ми не тільки їм робимо послугу, але служимо самому Христові. Це так звана підставна дружелюбність, чи іншими словами, наші стосунки до брата такі довгі, що сягають самого Бога, який, наче тінь, стоїть за малими ближніми, і тому ми навіть до ворогів маємо ставитися гарно та їх любити.

в) Врешті, коли світський альтруїзм полягає тільки в охоті самих людей, то християнська дружелюбність має санкції звище. Ми робимо добре іншим, бо так Бог наказує, і так Він хоче. Теж за це матимемо в Нього нагороду і, коли не сповнимо його наказів, то заслужимо кару. Нам набагато краще бути дружелюбними і альтруїстами, бо навіть коли б люди нам не відплатили за наше добро, то набагато краще і повніше і тут на землі, і ще більше у вічності заплатить Всевишній і Всеблагий Господь Бог!

о. В. Зінько, ЧСВВ

ЧУДО ОБ'ЄДНАННЯ

Місійна подорож чудотворної ікони Кристинопільської була правдивою її місією. Богородиця сама була місіонарем цієї весни у нас, на Західній Україні. Загостила найперше у всіх наших монаших спільнотах, новіціатських домах Львова і околиць. Окрім релігійного піднесення у наших василіянських церквах Св.Онуфрія і Св. Андрія, яке було дуже зворушливе, можна було помітити один дуже цікавий момент - момент екуменізму. Бо до того паломництва приєдналися наші брати і сестри других конфесій - брати римо-католики, і що нас дуже тішить, наші брати і сестри православні. Це в окремий спосіб було видно у трьох місцевостях - саме село Крехів, де православний священник вийшов назустріч іконі разом з нашими монахами і отцями до каплички перед селом Крехів, і там ми разом відслужили молебінь, а потім одною процесією йшли аж до монастиря, на Службу Божу, яка відбулася в монастирському Храмі. Наступного дня ікону перенесли до право-славної церкви в селі Крехів, де разом молилися і греко-католики і православні. Ікону тримали священики обох конфесій, роблячи доступною для кожних уст,для кожного серця. Відчувалося, що тими відвідинами чудотворної ікони той мур, що ділив до того часу людей звалено.

Наступним місцем такої екуменічної зустрічі було село Острів, де почергово відправляють православні і католики , і де цілу ніч чергувалися на молитві віруючі обох конфесій. А найбільш яскравим прикладом такого екуменізму був останній день подорожі під час торжественного входу ікони до православного храму святого Володимира у Кристинополі, коли у процесії вже були і владика Софрон Дмитерко, головний настоятель василіянського чину о. Ізидор Патрило, біля сотні монахів і монахинь. Тоді парафія св. Володимира зустріла процесію з церкви св. Юрія, яка з іконою Богородиці вийшла з дому.

сестер служебниць, і вони разом зайшли до православної церкви на молебен. Радість неба і радість матері, що ось зібралися діти її, які вже більше не ворогують.

Хотілося б, щоб ця місійна подорож ікони, а окремо, це її заходження до православних храмів об'єднало цілий наш народ у тій самій вірі і свідомості, яка була ще до війни, щоб ті наші брати і сестри, які себе сьогодні вважають православними, зрозуміли що вони не є іншої віри, що опинилися в інших церквах з різних причин: через незнання, через обман і підступництво деяких їх провідників.

- Отже, чи можемо сказати із впевненістю, що ця мандрівка чудотворної ікони творила на наших очах чудо з того самого ряду чудес, які вона вчиняла впродовж триста років - чудо об'єднання цих двох відламів християнства?

Бо люди часто у своєму житті чекають на якісь особливі знаки, якими воно, те чудо має супроводжуватися. Тим часом найбільше чудо любові. яке здійснюється кожного дня, коли людське серце. повне ненависті, неприязні в одну мить перетворюється на серце любляче,люди не зауважують.

- Так. Багато таких чудес відбулося. Багато людей, чи то католиків, чи то православних, які до того часу ворогували, від тої зустрічі перестали це робити. А це означає велику переміну серця, яку людина не може так легко зробити, тільки тому, що хтось сказав що так треба, або навіть якщо і сама цю потребу усвідомлює. Бог це зробив на невидимий спосіб, бо навіть ті чуда, які робив Христос спочатку відбувалися внутрі людини - мусіло щось у ній змінитися, вона мусіла того чуда сама захотіти. Христос спершу відпускав гріхи, людина мусіла покаятися, хотіти змінити своє життя, тоді він повертав здоров'я хворому, зір - сліпому. Бо такий порядок речей: духовні чуда повинні випереджати зовнішні. Ми всі очікуємо того зовнішнього. А людина починається з серця, з того, якими почуттями воно наповнене.

Радіймо,що крім тих згаданих великих конфесій, навіть і деякі протестанти якось трохи сприятливіше ставилися до нас. Наші сектанти тут, на тих теренах є дуже запеклі, вони воюють проти культу і набожности до Богородиці.

Дуже приємно було нам бачити у Великих Мостах одне чудо. У нашій процесії йшла старенька жіночка, яка була єговісткою двадцять років. А Ви знаєте, що це означає. Як тяжко від них вирватися. Але завдяки молитвам тої своєї доньки, яка йшла поряд з нею, а молитва та тривала довго - двадцять років, мати навернулася. Старенька жінка йшла і плакала . І подібно, ті сльози означали: *"Богородице, як довго я тебе зневажала, а тепер радію, що можу разом зі своїм народом воздати Тобі честь і хвалу. І сьогодні тими своїми вже немічними ногами йду за тобою, щоб відплатити тобі за те, до чого довели мене ті затуманені уми, які твердили, що тебе немає."* Бо ікона то не є якийсь ідол. Вона дає відчути силу навернення, силу об'єднання, силу діяння Божого духа між нами і в нас.

о. Йосафат Воротняк;. ЧСВВ

З того часу, як Ярослав Мудрий проголосив Богородицю Царицею українського народу, почитання Матері Божої стало національною рисою українців. Віддання шани Богородиці, її возвеличення - це є риса українства, це перманентно властиве українському серцю.

В БОГА - ВІЧНА НАГОРОДА

22.III.94 р. в селі П'ятниці коло Добромиля упокоївся в Бозі о. Северіян Михайло Гнатюк, монах-василіянин.

Він народився в селі Савчин коло Сокаля 28.XII.1918 р. Вступив до монастиря в Крехові 29.VIII.1935 р., де після закінчення монашої проби склав перші монаші обіти 25 квітня 1937р. Торжественні монаші обіти склав 11.VII.1942 р. перед чудесним обра-зом Матері Божої в Кристинополі, який по багатьох роках скритого життя вертається знову до Кристинополя. Вістка про це дуже втішила о. Северіяна. Хотів би взяти участь у торжестві повернення чудесного образу, але Господь йому більшу радість учинив. Забрав його до себе, щоб він міг побачити не образ, але саму живу, прославлену Матір Ісусову, Матір Божу в небі коло Ісуса.

Після урочистих обітів незабаром 3-го січня 1943 р. він був висвячений на священика. Це були воєнні часи. Німці, гнані радянською армією, недобитками вертались на захід. Здавалося, скоро прийдуть мирні часи. В радянській державі відновиться релігія. Православні мають вже патріарха, може, й нам дадуть спокій. Здавалось. Ніхто не сподівався, що Сталін поведе щодо Церкви, особливо греко-католицької, царську політику. Де ступала царська армія, там цар нищив греко-католицьку Церкву. Зробив так і Сталін. Ще війна не закінчилася, а вже зрадник о. Гавриїл Костельник поїхав у Москву. Бл. п. митрополит Йосип Сліпий вислав його з іншими представниками митрополії, щоб наладнати відношення католицької Церкви до держави і держави до неї. Хто ж міг був подумати, що в шкурі славного патріота живе зрадник, який поїхав не боронити греко-католицьку Церкву, а продати її. Після повернення делегації до Львова не минуло три місяці, як уже всі наші єпископи були заарештовані, а вся церковна влада передана о. Костельникові. Арешти йшли і йшли. Докотилися і до Добромиля. КГБ шукало за о. Северіяном Гнатюком. Він хворий лежав у селі Пятниці.

Тоді з біди якось виплутався, але минули роки і хвороба повернулася. Вирок Божий - безапеляційний! Прийшов день і означена година стати на порозі, за яким - вічність і дім Небесного Отця.

Похорон був величавий. Господь Бог дав гарну погоду. Людей і священиків - надзвичайно багато. З дому, а, радше, з церкви в П'ятницях священики і люди йшли шість кілометрів на цвинтар коло добромильського монастиря. Для звеличення пам'яті взяли участь аж три владики. В четвер ввечері владика Юліян Вороновський, а вдень - шкільний товариш покійного, Преосвящений о. Софроній Дмитерко. Він перепросив своїх гостей, що прийшли його привітати на іменини і поїхав до Добромиля на похорон. Взяв зі собою Преосвященного о. Іринея Білика, який не раз з-під монастиря в Добромилі, де жили його батьки, заходив до садівника в Пятницях в справі своєї душі, тому чувся зобов'язаний віддати тому садівникові останню прислугу.

В. Й. П.

Роман БРЕЗІЦЬКИЙ

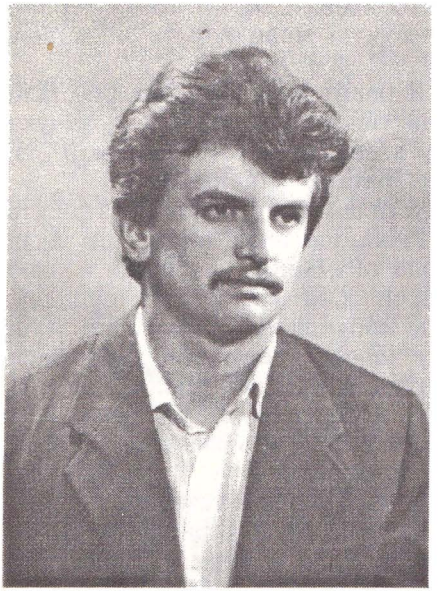

ЧОРНІ КВІТИ

І

Дорога не обіцяла нічого лихого. То підводилася горбами, то лягала долинами, то тулилися до підніжжя гір, то втікала кудись убік. Лежала покручена, чорна, ніби гігантський батіг, що випав із руки велетня і впав поперек Карпат. Всі, хто лише появлявся на цій дорозі, слухняно йшли у її запряг - летіли туди, куди вона летить, зупинялися там, де лише вона бажала, скидала із себе лише тих, кого сама вибрала. Норовиста дорога, горда своїм вічним умінням завойовувати простір і бути незамінною у людському мурашнику, закутому у бляху авт.

Ми поверталися від Світлани із села Мохнатого, що на Сколівщині. Тамтешні хати, мов горошини, порозсипалися по схилах досить високих горбів. Котилися, котилися униз і, де яка зачепилася, там і стала. З дивовижною швидкістю життя чіпляється за землю, а серед гір - поготів.

У салоні автомобіля нас було четверо: я, Ірина, Оля, Марійка. Ірина та Оля сиділи на задньому сидінні, а Марійка - коло мене, праворуч. Дівчата ділилися враженням од весілля. Пускались то в сміх, то в іронію, то ставали майже серйозними. А поговорити було про що. Адже наша однокурсниця Світлана у першу суботу жовтня вийшла заміж. Вона дуже любила того свого Петра, чекала його з Армії, дочекалася. Потім на лісоповалі, перед самим весіллям, йому дерево переламало ногу. То наша Світлана мало не взяла академвідпустки, аби ходити коло нього. Плакала. Весілля відтягнулося майже на рік. Але таки відбулося. Раділи всі - і ми, однокурсники, і родичі молодят, і ціле село. У Світлани та у Петра все вийшло, як у старому класичному романі: справжнє кохання перемогло.

В дзеркалі над кермом я бачила, що Ірина та Оля "наздоганяють" прогнаний весільними підборами вчорашній сон. Марійка, підперезавшись ременем безпеки теж вряди-годи "допомагала" подругам надолужувати втрачене. То дрімала, то із широко розплющеними очима дивилася вперед - боролася із сном.

А втім, ми всі танцювали до упаду. Скакали, як ті молоді кози. До Олі підбивав клинці якийсь карпатський легінь. Гарний хлопець, але страшенно надокучливий та ревнющий. Нікому іншому не дозволяв запросити Олю до танцю, всю весільну ніч тримав її на короткій вуздечці, мов свою власну жінку. Урешті-решт Оля не витримала такої передчасної

деспотії і заховалася в одній із незайнятих кімнат. Легінь трохи терпів, але, підкріпившись оковитою, підняв бучу і мало вдруге не зірвав Світланиного весілля.

Мої дівчата спали. У салоні тепло. Я навіть вимкнула піч, бо стало душно. І збавила гучність магнітофона, що голосом Андрія Миколайчука весело вигецував пісеньку-шлягер "Піду втоплюся у річці глибокій". У наступні хвилини ця пісня мало не стала фатально пророчою.

Дорога не обіцяла нічого лихого. Я пустила машину в долину з досить високого горба. Усі передачі вимкнула. Річка, що текла внизу, ще здаля заблищала. Типова карпатська річка: вода та каміння без кінця і краю біжать наввипередки, але ніхто нікого не в силі обігнати. Вода нетерпляча, суєтлива і неглибока, камені, навпаки, набундючені, мовчазні, ніби ображені на того, хто посадив їх у таку холодну воду. Мабуть, у часи Адама ця річка була чаклунською і життедайною. Прийшли білки та сарни, ведмеді, та вовки пити її воду - і всі перекинулися в каміння. З тих часів бігають із річкою наввипередки. Якщо комусь вдається обігнати річку, той знову стає тим, ким був кілька тисяч років тому. Це не легенда, почута мною у карпатському краю. Це чисто моя фантазія. Але гарна, здається. Коли будь-який камінь притулити до вуха і прислухатись, то можна почути, що в ньому щось ворушиться. То - душа. Не знаю, чи ведмедя, чи вовка, чи білки, але є...

Тим часом наближалися кам'яні балюстради моста. Не доїхавши якихось 80-100 метрів до них, я помітила, що асфальт попереду мокрий. Легко загальмувала. Але вже наступний натиск на гальма повів перед авта вліво, а зад - направо. Машина ніби заточилася. Я почала вирівнювати автомобіль кермом, але потуги мої були марними. Машина заточилася в другий бік і її понесло до моста майже боком, впоперек дороги. Я з переляку забула і про гальмо і про педалі взагалі. Заплющила очі, все покинула і впала лицем у свої долоні. Далі нічого не пам'ятаю крім, одного: хтось мені на праву ногу наступив і натиснув. Я відчувала це виразно. А далі був удар, тріск...

Прийшовши до тями, я зразу почала шукати очима дівчат. Ніхто з них уже не спав. Замість сну блідість страху побілила лиця. А потім я глянула попереду себе - і мало вдруге не втратила свідомості: перед нами пропала дорога! Лише глибоко-глибоко під нами наввипередки з камінням бігла річка. Передні колеса нашого авта уже висіли над нею. Задні ще залишалися на мосту. Кам'яна балюстрада проламана. Я спробувала відчинити двері, але машина загойдалася: мотор нахилявся у прірву, багажник підіймався догори. Отже, ми у прямому розумінні висіли на волосинці від смерті, а, може, й того менше. З обох боків дороги до нас уже бігли люди, водії автомашин. Взяли нас на руки разом із нашою "Таврією" і поставили на асфальт.

- Ви, дівчата, в сорочці родилися, - сказав один.

- Дивно, як ця машина затрималася, коли майже вся була там? - сказав другий.

А ми сиділи, і ніхто не мав сили підвестися та вийти. Хтось відчинив мої двері.

- Ну що ж, виходь, красунечко, і дякуй Богові, що ти є.

- Машину купила, права водія купила, а їздити не купила? -

зіронізував хтось.

Та я все одно сиділа. Ноги закам'яніли, і я не могла вийняти їх із машини. Дівчата мовчали.

Той чоловік, що відчинив двері, взяв мою руку у свою і допоміг вийти. У нього була на диво сильна та ніжна рука.

Я ступила ніби на зовсім іншу планету. Тяжіння збільшилося в десятки разів, і спершу не давало мені переступити з ноги на ногу. Одначе шоковий стан минав, і я разом із тремтінням в усьому тілі відчувала радість від того, що я жива, що під ногами моя рідна, а не чужа планета. Мені не потрібно ні у десять, ні у сто разів кращої, мені потрібна моя, найдорожча, найрідніша. Тепер, пишучи ці рядки, я вже добре знаю, що відчуття безцінності життя, радість, пережита тоді - то і є Божа благодать.

Ми обіймалися, цілували одна одну й плакали. А Марійка аж на другий день показала мені великий синець на лівій руці трохи вище ліктя. Виявляється, коли нас несло на той страшний міст, я інтуїтивно схопила її за руку...

На щастя татова маленька "Таврія" не дуже постраждала. Бампер, фари та підфарники зовсім не зачепило. Тільки боковим ударом пом'яло праве крило. Та сісти за кермо я уже не могла. Ні, гризотою, що трохи авто побилося мої думки не були зайняті. Тато й мама будуть раді тому, що ми живі та здорові, і ніхто з них навіть не дорікне мені. Хіба що татові мама не при мені скаже, навіщо він довірив мені автомобіль, адже я, мовляв, - не парубок. Мама не любить, коли жінка за кермом і, певно, трохи тата сваритиме. Це він учив мене їздити і в автошколу віддав. Та добре до тих пір, поки все добре.

На буксирі у вантажного автомобіля ми дісталися до Львова, під вікна мого дому. Водієві вантажівки я злила у каністру бензин, який залишався у моїй "Таврії". Увесь час, поки ми їхали на буксирі, я думала про одне: як сталося, що ми не звалилися в урвище і хто (я вже до цього загадкового "хто" ставилася як до Когось Живого), отже: Хто притис мені ноги саме на педалі гальм, коли я забула про усі на світі гальма?! Силу того натиску я відчуватиму, певно, ще дуже довго. Він не був сильним, болючим, він був рятівним. Це саме Він зупинив "Таврію" на швидкості й дарував нам життя. Хто той рятівник? Участь Марійки тут виключається абсолютно - вона з роду-віку не знає, де у автомобіля педаль гальма, а де педаль счеплення. Великодушний дух порятунку! Хто Він!?

Я пішла до церкви. Чомусь з дитинства не любила молитися на людях, вони мені заваджали, дуже сковували своєю присутністю. Заглибитися так у молитву, щоб забути про них, забутися, я ніколи не вміла, не могла. А тут сталося. Я дякувала Богові за порятунок на мосту, забувши про прихожан, про десятирічне атеїстичне шкільне виховання. Вірю: пережитий на мосту страх одухотворив мою молитву. То, мабуть, вперше в житті було справжнє щиросердя, яке покликало мене до першої сповіді.

Додому я поверталася з відлунням власного шепотіння у вухах: та сповідь, мов записана на плівку, ще прокручувалась і прокручувалась у моїй підсвідомості. Хвиля звичайних слів, вихлюпнутих у віконечко сповідальниці, понесла разом зі собою усі мої малі й великі помилки, омиваючи їх молитовною тишею.

Не знаю де, але я десь читала гіпотезу про те, що церкви своїм

зовнішнім виглядом нагадують космічні кораблі, які відвідали землю ще на зорі людства й стали прообразом Божих храмів. Хрести на блискучих банях церков - то нібито антени тих пракораблів. Може, ця гіпотеза - чиста фантазія, образ, навіть досить гарний образ, але в одному я певна: церкви таять у собі космічну силу, яка уміє піднімати людину на висоту істинй. Церква таки зобов'язує, кличе до польоту, бо коли ти поглинута молитвою, храм ніби й справді кудись відлітає, всотавши у своє мерехтливе єство і тебе, мов пригірклу сльозу...

Я мала насолоду од власної сповіді, бо стало легко і сонячно мені. Ох, якби то якнайдовше так почуватися...

Коли я виходила з церкви і ще раз повернулася лицем до вівтаря, я за звичаєм, перехреститися, і на прощання зустрілася поглядом із заплющеними очима розп'ятого Ісуса. "Я так мало знаю про нього, - подумала я тоді, - навіть соромно комусь зізнатися, що жодної сторінки Біблії не прочитала за двадцять один рік життя. Хто Він, цей Ісус? Чому люди тисячоліттями тягнуться до нього?" Цього я ніколи не могла зрозуміти й не задумувалася над цим. Ще недавно релігія здавалася мені занадто нудною і зачучверілою справою, для дідусів та бабусь. Та все ж хто Він, цей світлий Бог із Наза-рету? Чомусь інтуїція мені підказувала, що завдяки Йому, Ісусові, ми не розбилися з дівчатами у Карпатах. А втім, на кого ж тоді мені залишалося покладати свою вдячність за чудесне спасіння на мосту як не на Бога? Він мене ще й до розмови у своєму храмі покликав...

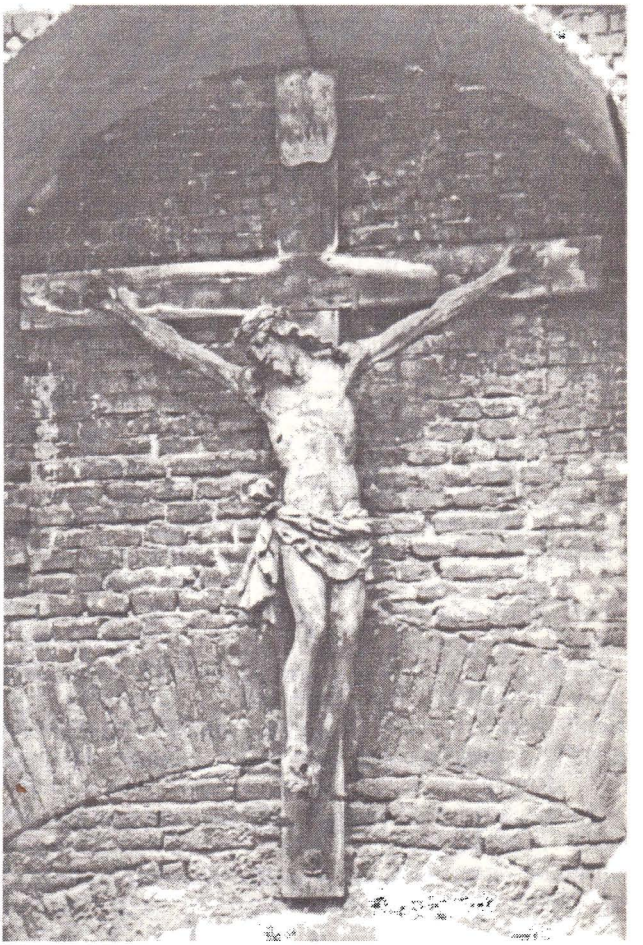

■ Героїня цієї повісті стала монахинею.

Дорогі читачі! "Чорні квіти" ви незабаром зможете прочитати повністю.

Книга готується до друку у видавництві Отців Василіян.

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Підписано до друку 11.05.94 р. Формат 70×100/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Ум. друк. арк. 5,2. Ум. фарбо-відб. 5,7. Облік.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 777.

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні 292310 Львівська обл. м. Жовква, вул. Василіанська, 8.

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького,36
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69

ЗМІСТ

Наміреня апостольства молитви на червень 1
Святий філософ Юстин 2
Папа Іван Павло II навчає 3
о. Йосафат Глуховецький, ЧСВВ
"Мій мир даю вам" 5
І запанує більша любов між людьми 7
о. Володимир Пальчинський
Схід України горнеться до василіян 10
о. Теодозій Янків
"Є один Бог" 11
бр. Левко Гірник
Для чого я живу? 13
Ігор Скленар
Дійсність свідчить 15
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Чому Церква мусить бути одна? 16
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Тиждень у місті Івася Кунцевича 18
Євген Шидловський
Катедра правди 20
Володар Буженко
В чому суть релігійної кризи наших часів 21
о. Іван Музичка
Перша школа 22
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Людські стосунки 24
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Чудо об'єднання 26
В Бога вічна нагорода 28
Роман Брезіцький
Чорні квіти 29

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.